

- Somut ve Soyut Anlam
- Söz Gruplarında Anlam

- İkileme ve Pekiştirme

1. Somut anlamlı sözcükler, duyu organlarıyla algılanabilen nesne ya da kavramları ifade eden sözcüklerdir. Örneğin ağaç, masa, kitap ve su sözcükleri somut anlamlıdır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi somut anlamlı değildir?

- A) Çocuklarına duyduğu özlem, ona artık gurbetten dönüş vaktinin geldiğini bildiriyordu.
- B) Bu tepelerde esen rüzgâr, insanı âdeta bir uçurtma misali havalandıracak kuvvete sahipti.
- C) Masanın üstünde dünden kalma, henüz bayatlamamış bir ekmek doğranmayı bekliyordu.
- D) Masmavi gökyüzünde kırmızı bir yakut gibi ışıldayan bayrak, misafirlerini hoşça ağırlıyordu.

2. Soyut anlamlı sözcükler, duyu organlarımızla hissedemediğimiz kavramları ifade eden sözcüklerdir. Örneğin aşk, özgürlük, adalet, mutluluk ve korku gibi sözcükler soyut anlamlıdır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi soyut anlamlı değildir?

- A) Yardıma ihtiyacı olan birine elimi uzattığımda yaşadığım mutluluğu tarif edemem.
- B) Yanımızda çalınan davulun sesi, sohbet etmemize imkân vermiyordu.
- C) Büyük milletler için özgürlük, temel ihtiyaçlar gibi hayati derecede gereklidir.
- D) Gece vakti zihnine hücum eden düşünceler, onu uyu-maktan saatlerce alıkoyuyordu.

3. Somut anlama sahip olan bazı kelimeler, kullanıldıkları cümleye göre soyut anlam kazanabilir. Örneğin “Evin duvarı boyandı.” Cümlesinde “duvar” kelimesi somut anlamlıyken “Arkadaşlığımıza aşılmaz bir duvar ördü.” cümlesinde soyut anlamlıdır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük bu bilgiye bir örnek olur?

- A) Penceresine gelen yaralı serçeye yardım etmek istiyordu.
- B) Fikirleri genel politikalara aykırı olduğundan reddedildi.
- C) O projeye katılmak benim için büyük bir kapı araladı.
- D) Bu bitkinin kökleri birçok hastalığa ilaç olarak kullanılır.

4. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangisi somut anlamda kullanılmıştır?

- A) Başarıya giden yolu ancak araştırarak ve deneyerek bulabiliriz.
- B) Bu kadar ağır bir suçlamayla karşılaşmayı hiç beklemiyordum.
- C) Sorunların köküne inmeden bulunan yüzeysel çözümler kalıcı olmaz.
- D) Evindeki sıcaklık, sürekli yanan ocak yüzünden düşmüyordu.

5. Başarılı bir yazarın girdiği ortamlarda mütevazı olmasını her zaman doğru bulmuyorum. Bazen yazar, kaleminin kuvvetini etrafındakilere hissettirmelidir. Bu sayede insanlar çok kelime bilmek ve bilmemek arasındaki farkı daha net kavrayabilirler.

Bu parçadaki “kaleminin kuvvetini etrafındakilere hissettirmek” sözünü anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dili iyi kullanma becerisini göstermek
- B) Konuşmasında sert bir üslup takınmak
- C) Kulağa hoş gelen konulardan bahsetmek
- D) İnsanlara yapıcı eleştirilerde bulunmak

6. Cümleye pekiştirme anlamı üç yoldan kazandırılır. Birinci yol, sözcüğün ilk hecesine “p, s, m, r” ünsüzlerini eklenerek yapılır. Örneğin sapsarı, yapayalnız, sapasağlam kelimeleri bu şekilde pekiştirilmiştir. İkinci yol, bir sözcüğü tekrar ederek pekiştirme yapmaktır. “Güzel güzel oynadı.” cümlesinde bu şekilde bir pekiştirme yapılmıştır. Üçüncü yol ise “mi” eki kullanarak pekiştirme yapmaktır. “Sevimli mi sevimli bir kedisi vardı.” cümlesindeki pekiştirme bu şekilde oluşturulmuştur.

Bu bilgilere göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir pekiştirme yoktur?

- A) Deniz kazasının ardından yaşadıklarını yetkililere tane tane anlattı.
- B) Yolun sonunda bizi şirin mi şirin bir dağ kulübesi karşıladı.
- C) Kafasına yatmayan konulardaki zıt görüşlerini katılımcılara apaçık söyledi.
- D) Paşalar, kurtuluş harekâtını başlatmadan önce baş başa konuştular.

7. Yazarların eser oluşturma gerekçeleri birbirinden farklıdır. Bazı yazarlar kişisel nedenlerden ötürü yazarken bazıları toplumsal fayda adına yazmaktadır. Toplumsal faydacı yazarların işi her zaman zordur. Çünkü onlar hiçbir zaman bir olumsuzluk karşısında ununu elemiş, eleğini asmış bir tavır takınamazlar. Her konuda bir çıkar yol sunmaya çalışırlar.

Bu parçadaki “ununu elemiş, eleğini asmış” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çözüm için çaba sarf etmek
- B) Hiçbir şeye karışmadan yaşamak
- C) Bir şeyi tekrar denemeye çalışmak
- D) Bir konunun üzerine eğilmek

8. Bazı şarkılar yıllar boyunca akıllarda ilk günkü tazeliğiyle kalırken bazıları bir ya da iki yıl sonra eskimiş oluyor. Pe-ki, bir şarkının hep aynı güzellikte kalmasını ne sağlıyor? Bence bunu başarabilmek için dinleyicinin kalbine dokunmak gerekiyor.

Bu parçadaki altı çizili söz öbeğinin anlamı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Toplumun uykuda kalan yanlarını uyandırmak, sanatın temel işlevlerinden biridir.
- B) Tiyatro gerçek hayatı sahneye taşıdığı anda izleyiciye parlak bir ayna tutar.
- C) Bu film, etkileyici sahnelerinin yanında izleyicilerinin duygularına da hitap ediyor.
- D) Görüşlerini açıkça paylaşmayan düşünürlerin sesi toplumda yankı bulmuyor.

9. Cümlelerde ikileme oluşturma yolları çeşitli yolları vardır. Bu yollardan biri de eş anlamlı kelimeler ile yapılan ikilemelerdir. Örneğin “Akıllı uslu, kılık kıyafet” gibi söz öbekleri eş anlamlı sözcüklerle oluşturulmuş ikilemelerdir.

Aşağıdaki altı çizili ikilemelerden hangisi bu bilgiye örnek oluşturmaz?

- A) Bize yalan yanlış bilgiler vermekten vazgeçmelisin.
- B) Buralarda uzun süredir hiç ses seda duyulmuyor.
- C) Padişah, ordusundaki güçlü kuvvetli bin askeri yanına aldı.
- D) Şan şöhrət peşinde koşarken ömrünü tüketti.

10. Mustafa Kutlu, hikâyelerinde zaman yolculuğu yapmayı çok tercih etmiyor. Onun hikâyelerinde kolunuzdaki saatle aynı zamanı gösteren konularla karşılaşılıyorsunuz. Bu metinlerdeki mekânlarla, nesnelerle ve kişilerle başınızı kaldırdığınız her an karşılaşabiliyorsunuz.

Bu metindeki altı çizili sözle aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Özgünlük
- B) Etkileyicilik
- C) Kalıcılık
- D) Güncellik

11. Bazı ikilemeler, iki anlamsız kelimenin bir araya gelerek anlam kazanmasıyla oluşur. Örneğin “ıvır zıvır” ikilemesi “küçük, önemsiz” anlamına gelirken “ıvır” ve “zıvır” sözcüklerinin tek başlarına bir anlamları yoktur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu bilgiye uygun bir ikileme örneği vardır?

- A) Sivas’tan İstanbul’a doğru yola çıkalı aşağı yukarı bir saat olmuştu.
- B) Terzinin kestiği ecış bücüş kumaşlar müşteriyi hiç memnun etmemişti.
- C) Ben hastayken söylediği şeyleri doğru dürüst hatırlamıyorum bile.
- D) Zorluklar içinde çalıştığı işinden her akşam evine yorgun argın dönüyor.

12. Türkçede pekiştirme, kelimelerin anlamını güçlendirmek veya vurgulamak için kullanılan bir dil yapısıdır. Pekiştirmeler genellikle, bir kelimenin ilk hecesine “p, s, m, r” harflerinden biri eklenerek yapılır. Örneğin “beyaz” kelimesi “bembeyaz”, “yeşil” kelimesi “yemyeşil” şeklinde pekiştirilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde pekiştirmeye bir örnek yoktur?

- A) Bu balıkçı köyünden ayarladığı küçük kayıkla her gün masmavi sulara açılırdı.
- B) Salondakilerin hepsi, Selim’in aniden içeriye girmesiyle kaskatı kesildi.
- C) Uzun yoldan gelen önemli misafirlerini hemen odanın başköşesine oturttu.
- D) Bahçenin kuytu bir yerinde, otların arasında taptaze bir domates vardı.